

Zondag 10 november 2019, 18.30 uur

Themadienst '**De onbekende God**'

Ds. Hanneke Ouwerkerk

PG de Hoeksteen

Handelingen 17: 22 t/m 31

Gemeente van Christus,

*Om te staan op het veld en niet
steeds ernaast
heb ik een cliché van U gemaakt
Een leeg omhulsel van taal*

(...)

*Ontbonden
leef ik, opgeheven en ontbonden
zonder U.*

*Vrijheid is een plakkerige afgod
en een deken
die niet werkelijk bedekt. Ik mis U
en dat is het.
Te worden aangeraakt. Te worden
opgewekt.*

Dit gedicht van de Nederlandse dichter Mieke van Zonneveld heeft de titel Gebed. Ze is gelovig opgevoed, gaat niet meer naar de kerk, zegt ze zelf, maar religie speelt een grote rol in haar poëzie.

Ontbonden leef ik, opgeheven en ontbonden zonder U.

Totale vrijheid, aan niets en niemand gebonden. Maar ook, totale eenzaamheid. Ik ben opgeheven.

Bijna alsof je niet bestaat. Als je los bent van alles en iedereen, dan is het bijna alsof je niet bestaat. Zo ervaart Zonneveld het tenminste.

En die totale vrijheid, het is uiteindelijk een deken die niet bedekt. Het belooft warmte, maar het laat je in de kou staan.

Ik mis God, en dat is het. Ik mis een deken die bedekt, grond om op te staan.

God kun je missen, terwijl je Hem niet kent, of nauwelijks kent.

Vervreemding - de onkenbare God

Wat Zonneveld in haar 21e eeuwse taal zegt, raakt aan wat Paulus zegt op de Areopagus. In de vroomheid en het zoeken van de Atheners, de Griekse mannen op de Areopagus, in hun aanbidding voor talloze goden, bespeurt Paulus een verlangen naar God.

In de stad staan talloze beelden en altaren, en op een daarvan staat: voor de onbekende, of de onkenbare god.

Op de een of andere manier is er in het oude Griekenland een intuïtie dat God niet onze woorden en beelden te vatten is. Om te voorkomen dat ze een god zouden vergeten, richtten ze dit altaar op, voor de onbekende god. Niet wetend dat ze daarmee raakten aan de kern van het evangelie dat Paulus brengt.

Het zou namelijk zelfs zo kunnen zijn, dat de Atheners verhalen kenden over de God van Israel. De Joden wilden zijn naam niet uitspreken, vanwege zijn heiligheid en zijn grootheid. Mogelijk richtten de Grieken daarom een plek op voor de God van de Joden, de God die niet bij name genoemd wordt door zijn volk. De onbekende god. Zo herinneren ze elkaar onwetend aan de God van het leven.

Paulus zegt zelfs: onwetend vereren jullie deze God. Zo biedt het altaar Paulus een opening voor gesprek. De onkenbare God, die je onwetend vereert, heeft zich tegelijk op een hele specifieke manier bekend gemaakt.

God is onkenbaar, maar tegelijk heeft Hij zich bekend gemaakt. Als de Schepper, daarover ging de preek vorige week. (als je wilt kun je hem na luisteren of lezen via de website van onze kerk) Ik zal dat niet herhalen, maar ik borduur er wat op door.

De onkenbare God, die kun je leren kennen. Omdat Hij zichzelf bekend maakt. In de schepping. En in Zijn Zoon, Jezus Christus, de man die God heeft aangewezen en doen opstaan uit de dood. Dat zijn de twee pijlers waarop Paulus' preek rust.

En deze God, die zo hoog en heilig is dat de Joden zijn naam niet uitspreken, deze God is niet ver bij ons vandaan. Hij is de Schepper, alles wat je ziet, alles wat je bent, heeft Hij gemaakt. Wij zijn van Gods geslacht, zegt Paulus dan met woorden uit een oud Grieks gedicht. Wij zijn van Gods geslacht. Dat betekent, je komt uit God voort.

Als God er niet was, was jij er ook niet. Maar omdat God de levende is, en adem geeft, daarom ben jij er ook.

Misschien kun je aan papa of mama vragen of ze een foto hebben van toen je net geboren was. Dan zit je met de navelstreng nog vast aan je moeder. Door die navelstreng krijg je zuurstof kun je ademen, en daar komt bloed doorheen, zodat je kunt leven.

En als Paulus zegt, wij komen uit God voort, dan zegt Hij eigenlijk, met een onzichtbare navelstreng ben je aan God verbonden.

Maar weet je, als je andere goden dient, de god van de vrijheid, of de god van het kwaad, de god van je eigen belangrijke ik, of... noem maar op, elk mens heeft zijn eigen afgoden, en elke tijd zijn eigen afgoden. Als je andere goden dient, dan raak je vervreemd van de God uit wie je voortkomt.

Dan sta je naast het veld, zoals dichter Zonneveld zegt. Dan heb je misschien genoeg dekens waaronder je probeert te schuilen, maar al die dekens, al die andere dingen, niks kan verhullen dat je God niet meer kent. En Hem, misschien wel mist.

Hoe kun je God missen, als je Hem niet kent? Juist omdat Hij de Schepper is. Hij heeft zijn adem in je geblazen, waardoor je onwetend, toch van Hem weet. Misschien heb je dat gemerkt in je leven. Dat je Gods naam wel kende, maar dat Hij niet echt levend voor je was. Of dat je amper van Hem gehoord had, en dat er in jezelf een sluimerend gevoel van gemis is, van stilte, van leegte misschien. Ik denk dat God van zichzelf, van zijn adem, iets in ieder mens heeft gelegd. Door een onzichtbare navelstreng ben je aan Hem verbonden. Daardoor kun je Hem ook missen, omdat Hij het begin vormt van jouw leven, ook als je dat niet weet.

Verbonden - bekering

En daarom zegt Paulus: kom tot inkeer. Nú is de tijd om je tot God te bekeren.

Bekering is een woord dat vaak veel oproept. Dat veel verwarring geeft ook. Sommigen kunnen het niet meer horen. Ik hoop dat je je aarzelingen bij het woord even kunt laten voor wat ze zijn, om te horen wat Paulus zeggen wil.

In het Oude en Nieuwe Testament klinkt er een voortdurende oproep tot bekering. Door de profeten, door God zelf. He gebeurt niet maar één keer, maar steeds opnieuw word je opgeroepen om terug te keren naar God.

Afgelopen week waren veel van jullie ook bij het concert van Sela. Het lied Thuis dat ze zongen, gaat misschien wel daarover. Dat je ver bij God vandaan bent, op een plek waar vrijheid lijkt te zijn, maar waar uiteindelijk niets en niemand overblijft. Waar je alleen bent. Om dan terug te keren, en thuis te komen. Dat is bekering.

Het Griekse woord dat Paulus gebruikt betekent, een verandering van je denken. Het gaat God om je hart. Bijbels gezien is je hart de plek waar alles gebeurt. Daaruit komen je gedachten, daar leven je verlangens, van daaruit maak je je keuzes.

Probeer voor jezelf eens te bedenken, waar gaat je hart naar uit?

Paulus zegt, laat je hart op God gericht zijn. Dat Hij in jou kan werken.

Bekering is je leven overhoop, je hart wordt een woonplaats van de heilige Geest, en je leert om God te gehoorzamen en lief te hebben. Dan zul je wel merken dat je best andere keuzes gaat maken.

Tegelijk is bekering tot God, niets anders dan thuiskomen. Terugkomen op de plek waar je thuishoort. Bij God. Van wie je vervreemd raakt, soms keer op keer. Maar waar je door je om te keren ook weer mee verbonden raakt.

Paulus evangelie is een bevrijdend evangelie. Bekering is een reële mogelijkheid! Het is mogelijk, dat jij je met je hart naar God toekeert. Niet omdat je zelf nou perse zoveel wilskracht hebt, of lef, of geloof. Maar omdat je door die onzichtbare navelstreng met God verbonden bent. Hij heeft in jou de mogelijkheid gelegd, om Hem te kennen, en bij Hem thuis te komen.

De vraag aan jou is, wil je aan God verbonden zijn, of keer je Hem de rug toe? Probeer niet om dichter bij jezelf te komen, om je oorspronkelijke ik te vinden. Dat is zelden iemand gelukt, denk ik. Probeer je tot God te keren, dan zul je jezelf vinden, in Hem.

Er is één man, Jezus Christus, door God gegeven. Om die man, zoon van God, cirkelt alles. Om Hem is het mogelijk, dat je terugkomt bij God. Door Hem word je opnieuw geboren, opnieuw aan God gehecht.

Er is in de kerkgeschiedenis nogal eens over gesteggeld, wat komt eerst, bekering, zondekennis, Godskennis. Maar hier blijkt: pas als je hart op God gericht is, leer je jezelf kennen. In je slechte neigingen, in je goedheid, in je zwakte en je kracht. Pas als je God leert kennen, leer je jezelf kennen. En leer je zien wie Christus is. Dat in zijn verrijzenis, voor ons nieuw leven is weggelegd. Niet langer vervreemd van God, maar met Hem verbonden.

Zonneveld zegt:

Ik mis U

en dat is het.

*Te worden aangeraakt. Te worden
opgewekt.*

Amen.